

eroilor autentici e susținută în primul rând prin umorul interpreților: Gwyneth Paltrow – gracilă, dar și viguros feminină în altemanța Viola (vezi, în stare incipientă, **A 12-a noapte!**), Ju-

lieta și Romeo, Joseph Fiennes (fratele "pacientului englez" Ralph!) cu al său farmec masculin eterat, antrenat indirect pentru această confruntare temerară datorită unui personaj mai mo-

dest, dar din aceeași "sferă": iubitul de tinerețe al "reginei virgine" în **Elizabeth**, un alt film minunat, lansat la concurență...

Irina Coroiu

Sf festivaluri

Teatrul *Marte* sub semnul lui

Mai bine de un an, Kiss Ildikó, directoarea teatrului orădean particular ce-i poartă numele (de fapt, se numește Teatrul Mic, deoarece *kiss* înseamnă *mic*), a tot plănuț cum va arăta primul Festival al Teatrelor de Studio pe care urma să-l organizeze. Visul ei era legat de luna martie, când lumea teatrală își sărbătorește "ziua" (27 martie). Luna martie s-a dovedit însă, prin voia hazardului, nu o lună a bucuriei primăvăratice, ci luna Zeului Marte, războinicul. Pentru că, exact în ziua când băteu gongul, răsunau în Serbia și primele rafale, cădeau și primele rachete și bombe.

La Oradea s-a jucat teatru cinci seri la rând. Dar ce spun "seri"? S-a jucat teatru și s-a dialogat pe tema teatrului cinci zile și cinci nopți. Artiști din Iugoslavia, din Ucraina, din România (Târgu-Mureș, Timișoara, Oradea, Gheorghieni) au venit să spună lumii, în chiar Ziua Mondială a Teatrului, că această artă e vie, că nu dă semne de oboseală și, mai ales, că nu cedează în fața atâtor încercări.

Printre cei prezenți și îndelung aplaudați s-a numărat Teatrul "Kosztolányi" din Subotica (colegii lor din Novi Sad și o altă trupă din Subotica n-au mai putut trece granița), care a adus un spectacol ce vorbea, parcă, despre ei: înfățișa viața mizeră, umilinte, iluziile a doi emigranți sârbi refugiați în Grecia. Membrii trupei se gândeau ei înșiși foarte serios dacă, în condițiile date, să se mai întorcă la casele lor sau să ia drumul pribegiei. Ei au și fost premiați pentru cea mai omogenă trupă (premiile au fost acordate exclusiv de public), în spectacolul **Tavli** de Dimitris Kechaidis, regizat de Ilia de Riska din Germania. Încântător a fost și spectacolul-coupé al Teatrului "Illyés Gyula" din Berego-

vo (Ucraina), cu binecunoscutele piese cehoviene **Ursul**, **Cerere în căsătorie** și **Despre efectul dăunător al tutunului** (regia: Vidnyanszky Attila). Printre interpreți, și un premiant: Trill Zsolt. Este primul teatru de limbă maghiară din Ucraina, înființat în 1992. Un program extrem de serios, cuprinzând piese de Shakespeare, Cehov, Beckett, Madách, Eliot, recomandă această trupă tânără și ambițioasă.

Studentii de la Târgu-Mureș, clasa Lohinszky Lóránd, au jucat, în regia lui Kincses Elemér, **Marat-Sade** de Peter Weiss.

De la Timișoara au venit tot tineri, cu un spectacol al Teatrului "Csiky Gergely", în colaborare cu Teatrul Național: **Strip-tease** de Slawomir Mrożek, în regia lui Florin Ionescu.

Orădenii (secția maghiară a Teatrului de Stat) au prezentat piesa unui orădean Varga Gábor –, **Generalii**. Un punct de vedere original, o privire matură și profundă asupra evenimentelor evocate (executarea a treisprezece generali) și, chiar, asupra istoriei. În regia lui Meleg Vilmos, au evoluat actori de primă mărime ai trupei maghiare.

Trupa de teatru Kiss a prezentat piesa lui Páskándi Géza **Vă rugăm să vă ștergeți picioarele**. Experimentatul regizor Szábo József a condus cu mână de maestru o trupă de actori deopotrivă talentați și pasionați de munca de studio: Miske László, Varga Vilmos, Ács Tibor, Kiss Török Ildikó. Aceasta din urmă a prezentat și un spectacol pentru copii, dovedind un talent deosebit – artistic, dar și pedagogic – de a comunica deplin cu cei mici.

Secția română a Teatrului de Stat din Oradea a adus în dar colegilor... privatizați spectacolul de studio **Anonimul venețian** de Giuseppe Berto. În

regia lui Vitalie Lupașcu, pe muzica lui Florian Chelu, au jucat, cu pasiune devorantă și convingătoare, doi actori talentați: Elvira Platon Rîmbu și Doru Fârte.

Teatrul "Figura" din Gheorghieni a venit cu spectacolul **Emigranții** de Slawomir Mrożek. Interpreți: Bocz-Meszáros Zoltán (care semnează și regia) și Cseke P. Péter.

Am lăsat la urmă trei spectacole speciale, datorate unor actrițe de o sensibilitate și un rafinament aparte, ce le-au și adus, de altfel, fiecăreia, premiul de interpretare feminină. Trei actrițe – o ungueroaică, o nemțoaică și o româncă au încântat publicul cu trei spectacole de mare ținută. Ilyes Kinga a ținut spectatorii cu sufletul la gură, povestind unui preot cam tot ce ține de viața a doi emigranți trecuți de prima tinerețe. O confesiune, așadar, o lungă și emoționantă spovedanie, într-o catedrală unde a intrat ca din întâmplare: **Sângele lui San Gennaro** de Márai Sándor. Teatrul Fără Frontiere din București, în colaborare cu Teatrul Național din Timișoara, a adus-o pe Mihaela Sârbu cu un spectacol care i-a lăsat cu lacrimi în ochi pe mulți dintre cei prezenți. Cu fermecătoare copilăreli, cu o maturitate născută, paradoxal, din situația-limită în care se află eroina, **Anne Frank** a Mihaelei Sârbu a fost o revelație. Regia: Liana Ceterchi. Ida Jarcsek-Gaza ne-a obișnuit de mult cu spectacole bune. De data aceasta s-a întrecut pe sine, jucând **Ah, ce zile frumoase!** de Samuel Beckett (secundată cu colegialitate de Bernd von Bömches).

Alte premii: interpretare masculină – Trill Zsolt, Varga Vilmos și Kovács Levente; regie: Szabó József; scenografie: George Petre.

Elisabeta Pop